

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व
नियंत्रण कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता
प्रदान करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०१४/ प्र.क्र.२४८/ आरोग्य-४

मंत्रालय, १० वा मजला, कॉम्पलेक्स बिल्डींग,
गोकूळदास तेजपाल रुग्णालय आवार, मुंबई.
तारीख: १५ जानेवारी, २०१५.

वाचा

- १) शासन निर्णय, सा.आ.वि., क्रमांक: बीयुडी २०१४/ प्र.क्र.७५/अर्थसंकल्प, दि.२७.०६.२०१४.
- २) सहसंचालक, आरोग्य सेवा, रुग्णालये (राज्यस्तर), मुंबई यांचे पत्र क्रमांक: संआसे/ कक्ष-३/ राकप्रनिक/एनपीपीसीडी/ २०१४-१५/२०१४, दि.२४.१२.२०१४.

प्रस्तावना

केंद्र शासनाने राज्यात सुरु असलेले सर्व आरोग्य विषयक राष्ट्रीय केंद्र पुरस्कृत कार्यक्रम एकत्रित करून राष्ट्रीय आरोग्य अभियान सन २०१४-१५ पासून सुरु केले आहे. राष्ट्रीय आरोग्य अभियानाचा पंचवार्षिक योजनेत समावेश असून त्याचा कालावधी सन २०१२ ते २०१७ असा आहे. राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रम राज्यात राबविण्यात येत होता. सदर कार्यक्रमाकरीता सन २०१३-१४ पर्यंत केंद्र शासनाकडून प्राप्त होणारा निधी परस्पर अंमलबजावणी अधिकाऱ्यांना प्राप्त होत होता. त्यामुळे या कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी प्रशासकीय मान्यता घेण्यात आली नव्हती. सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षापासून केंद्र शासनाने निधी वितरणाबाबत धोरणात्मक बदल केला असून आता केंद्र शासनाचा निधी राज्य शासनाच्या कोषागारात जमा होणार असून सदर निधी अर्थसंकल्पित केल्यानंतर त्याचे वाटप संबंधित कार्यक्रम अंमलबजावणी अधिकाऱ्यांना करण्यात येणार आहे.

प्रकल्पाची उद्दिष्ट्ये

जागतिक आरोग्य संस्थेच्या अहवालानुसार भारतात जवळपास ६३ दशलक्ष श्रवणदोषाने बाधित आहेत. सदर बाधित संख्येमुळे आर्थिक उत्पादकतेचा स्तर कमी होत आहे. याकरीता राज्यातील १६ जिल्ह्यांचा समावेश या कार्यक्रमांतर्गत करण्यात आला आहे. राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रमाची पुढीलप्रमाणे उद्दिष्ट्ये ठरविण्यात आली आहेत. अ) प्रतिबंधात्मक श्रवणदोषांना प्रतिबंध करणे. ब) श्रवणदोष व बहिरेपणास कारणीभूत पुर्वचिन्हे ओळखणे, निदान व उपचार. क) सर्व वयोगटातील कर्णबधिर व्यक्तींचे पुनर्वसन करणे. ड) कर्णबधिर व्यक्तींच्या

पुनर्वसनासाठी सर्व क्षेत्रांतील दुवे बळकट करणे.इ) साधने, साहित्य व प्रशिक्षित मनुष्यबळ पुरवून कर्णबधिरांसाठीच्या सेवां पुरविणाऱ्या संस्थांना विकसित करणे.या कार्यक्रमांतर्गत खर्च करण्यात येणारा निधी तपासणी व औषधोपचार, साधन सामुग्री खरेदी, कंत्राटी अधिकारी/कर्मचा-यांचे वेतन, प्रशिक्षण, वाहनाची देखभाल व दुरुस्ती, भाडेतत्वावर वाहन घेणे, कार्यालयीन खर्च, जनजागृती इ. व अश्या विविध अनावर्ती बाबींवर करण्यात येणार आहे. केंद्र शासनाने या कार्यक्रमासाठी रु. १४५.०० लक्ष इतक्या रक्कमेच्या प्रकल्प अंमलबजावणी आराखड्यास मान्यता दिलेली आहे. या अनुषंगाने या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्यास या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. सदर कार्यक्रमाकरीता येणारा खर्च पुढील लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात येईल.

सदर कार्यक्रमाकरीता सन २०१४-१५ करीता केंद्र शासनाचा ७५ टक्के इतका हिस्सा रु. २७२.०० लक्ष इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला असून राज्य हिस्सा २५ टक्के रु.१५.०० लक्ष इतक्या निधीची पुरवणी मागणीद्वारे तरतूद करण्यात आली आहे. सदर कार्यक्रमांसाठी केंद्र व राज्य हिस्स्याचे प्रमाण ७५: २५ असे राहणार आहे. सदर कार्यक्रम २०१२-२०१७ या पंचवार्षिक योजनेमध्ये कार्यान्वित राहील.

कार्यक्रम	केंद्र हिस्सा ७५ टक्के	राज्य हिस्सा २५ टक्के
राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रम सर्वसाधारण	मागणी क्रमांक- आर-१ २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०६- सार्वजनिक आरोग्य, ८००- इतर खर्च, (०१)(३५)- राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रम (राकप्रनिका) (२२१० एफ ३२६), ३१- सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)	मागणी क्रमांक- आर-१ २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०६- सार्वजनिक आरोग्य, ८००- इतर खर्च, केंद्र पुरस्कृत योजना (राज्य हिस्सा २५ टक्के) (०१)(३६)- राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रम (राकप्रनिका) (२२१० एफ ३३५), ३१- सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर).
अनुसूचित जाती उपाययोजनेतर्गत योजना	मागणी क्रमांक- आर-१ २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०६- सार्वजनिक आरोग्य, ७८९-अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना, (०१) अनुसूचित जाती उपयोजनांतर्गत योजना केंद्र पुरस्कृत योजना- (केंद्र हिस्सा) (०१)(२०)-राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रम (राकप्रनिका) (२२१० एफ	मागणी क्रमांक- आर-१ २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०६- सार्वजनिक आरोग्य, ७८९-अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना, (०१) अनुसूचित जाती उपयोजनांतर्गत योजना केंद्र पुरस्कृत योजना- (राज्य हिस्सा) (०१)(२१)-राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रम (राकप्रनिका) (२२१० एफ

कार्यक्रम	केंद्र हिस्सा ७५ टक्के	राज्य हिस्सा २५ टक्के
	६५८), ३१- सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)	६६७), ३१- सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)
अनुसुचित जमाती उपाययोजनेतर्गत योजना	मागणी क्रमांक टी-५ २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०६- सार्वजनिक आरोग्य, ७९६-जनजाती क्षेत्र उपयोजनातर्गत योजना, केंद्रपुरस्कृत योजना (केंद्र हिस्सा), (०१)(२७)- राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रम (राकप्रनिका), आदिवासी उपयोजना (२२१० एफ ८३६), ३१- सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)	मागणी क्रमांक टी-५ २२१०-वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य, ०६- सार्वजनिक आरोग्य, ७९६-जनजाती क्षेत्र उपयोजनातर्गत योजना, (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजनातर्गत योजना, केंद्रपुरस्कृत योजना (राज्य हिस्सा), (०१)(३८)- राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रम (राकप्रनिका), आदिवासी उपयोजना (२२१० एफ ९४३), ३१- सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)

सदर कार्यक्रमासाठी केंद्र शासनाकडून प्राप्त होणा-या निधीपैकी अनुसुचित जातीच्या लाभार्थ्यांसाठी सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत व अनुसुचित जमातीच्या लाभार्थ्यांसाठी आदिवासी विकास विभागामार्फत निधी कार्यक्रमनिहाय लेखाशीर्षातर्गत अर्थसंकल्पित करून त्यानंतर निधीचे वितरण करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक विअप्र-१०.०८/ प्र.क्र.७०/२००८/ विनियम, दि.१५.०५.२००९ सोबतच्या परिशिष्टातील भाग- पहिला, उपविभाग-तीन मधील अ.क्र.४ येथील परि.क्रमांक २७ (२)(अ) नुसार प्रशासनिक विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारात निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०११५१७१७५२१११७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

संजय कमलाकर

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. आयुक्त कु.क.तथा संचालक, रा.आ.अभियान, मुंबई.
२. संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई.

३. सहसंचालक, आरोग्य सेवा, रुग्णालये (राज्यस्तर), मुंबई.
४. प्रकल्प अधिकारी, राष्ट्रीय कर्णबधिरता प्रतिबंध व नियंत्रण कार्यक्रम, आरोग्य भवन, मुंबई.
५. सहाय्यक संचालक (लेखा व लेखापरिक्षा), आरोग्य सेवा, पुणे.
६. सहसंचालक, आरोग्य सेवा (अर्थ व प्रशासन), पुणे.
७. जिल्हा शल्य चिकित्सक (सर्व).
८. जिल्हा आरोग्य अधिकारी (सर्व).
९. महालेखापाल, १/२ महाराष्ट्र (लेखा व लेखापरिक्षा)/ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर.
१०. वित्त विभाग (विनियम कार्यासन/ कोषा-५/अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई.
११. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. अवर सचिव (अर्थसंकल्प), सा.आ.वि., मंत्रालय, मुंबई.
१३. निवडनस्ती (आरोग्य-४).